

Organisatorische aspecten bij de leerlingenstage

Pedagogische begeleiding
Maatschappij en Welzijn

Traject start to stage

- **Sessie 1:** Een kijk op verschillende vormen van praktijkleren <https://nascholing.be/2022-2023/index.aspx?modID=4053717>
- **Sessie 2A:** Regelgeving stage <https://nascholing.be/2022-2023/index.aspx?modID=4053763>
- **Sessie 2B:** Aansprakelijkheid en verzekeringen <https://nascholing.be/2022-2023/index.aspx?modID=4053764>
- **Sessie 3:** Organisatorische aspecten leerlingenstage
- **Sessie 4:** Pedagogische didactische duiding (live)
[Data en inschrijvingen](#)

Doelstellingen

Op het einde van deze sessie heb ik zicht op:

- Stages in domein maatschappij en welzijn: stageplaatsen en uren
 - Organisatorische aspecten bij stage in het domein maatschappij en welzijn
-

Stages in

Gezondheidszorg D/A
Opvoeding en begeleiding D/A
Basiszorg en ondersteuning
Assistentie in Wonen, zorg en Welzijn A

SRP Gezondheidszorg D/A: korte beschrijving

- Theoretisch-praktische richting:
 - Wetenschappelijk theoretische basis m.b.t. gezondheidsbevordering, psychologie, agogisch handelen, communicatie, deontologie, de mens en zijn plaats in de samenleving en fysiologie en anatomie.
 - Vanuit een wetenschappelijke basis als toekomstig verzorgende en zorgkundige leren handelen vanuit een integrale benadering:
 - zorg dragen voor de gezondheidstoestand van de mens;
 - cliënten ondersteunen bij taken van het dagelijks leven;
 - **kennismaken met doelgroepen en sectoren binnen de social profit**, al dan niet fysiek, vanuit het perspectief van de zorgkundige/verzorgende.

- **Uitgangspunten:**
 - verwerven van competenties (boven settings);
 - voldoende tijd en ruimte om verpleegkundige handelingen in te oefenen,
 - kennismaken met doelgroepen en sectoren binnen de social profit, al dan niet fysiek, vanuit perspectief van de zorgkundige/verzorgende.
- Jongeren lopen stage in de **residentiële** sector (i.f.v. inoefenen verpleegkundige handelingen) en **indien mogelijk** in de thuiscontext.
- ***Aanbeveling in functie van doorstroom naar Se-n-Se***
Persoonsbegeleider: prioritaire kans op stage in organisaties die behoren tot PC 319.01 (gehandicaptenzorg...) die werken met een oudere doelgroep (vanaf 18 jaar)

Gezondheidszorg D/A: organisatie en stagevolume

- 8 graaduren
- stage in de residentiële sector.
- indien mogelijk stage in de thuiscontext.

Mogelijkheden binnen residentiële component (verplicht)

- Algemeen ziekenhuis
- Psychiatrisch ziekenhuis
- Universitair ziekenhuis
- Revalidatie ziekenhuis
- Voorzieningen in de ouderenzorg (woonzorgcentra, beschut wonen)
- Voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg (psychiatrische verzorgingstehuizen, ...)
- ...

Aanbeveling in functie van Se-n-se persoonsbegeleider

- Centra voor personen met een beperking (settings met oudere doelgroepen - vanaf 18 jaar.

- Mogelijkheden binnen de thuiscomponent (aanbevolen):
 - Thuisverpleging
 - Diensten voor gezinszorg
 - Beschut wonen
 - Centra voor dagopvang
 - Dagverzorgingscentra (centra voor kortverblijf)
 - Assistentiewoningen
 - Voorzieningen voor personen met een beperking
 - Alles -onder-één-dak woon - en leefprojecten

2. SRP Opvoeding en begeleiding D/A: korte beschrijving

- Theoretisch - praktische richting:
 - Wetenschappelijk theoretische basis m.b.t. psychologie, (ortho)pedagogiek, deontologie en de mens en zijn plaats in de samenleving.
 - Vanuit een wetenschappelijk theoretische basis als toekomstig kinderbegeleider
 - pedagogisch handelen bij kinderen van 0 tot 12 jaar;
 - zich oriënteren (kennismaken) op het begeleiden van mensen/kinderen met een beperking of specifieke ondersteuningsbehoefte.

- **Uitgangspunten:**

- De componenten ‘Baby’s en peuters’ én ‘Schoolgaande kinderen’ zijn gelijkwaardig.
- Bij ‘Schoolgaande kinderen’ ligt de focus op:
 - begeleiden van **activiteiten** in en inoefenen van **pedagogische competenties** binnen de vrijetijdsbeleving van kinderen => bewaken via stage-activiteitenlijst;
 - omkadering vanuit de organisatie en mentoren die stagebegeleiding op zich kunnen nemen.

- **Leerlingen lopen stage in beide componenten.**

- **Aanbevelingen:**

- *Beide componenten komen, indien mogelijk, op stage evenwaardig aan bod;*
- *In functie van doorstroom naar Se-n-Se Persoonsbegeleider: prioritaire kans op stage in organisaties die behoren tot PC 319.01 (gehandicaptenzorg...) die werken met de doelgroep (0 tot 12 jaar)*

Organisatie en stagevolume

- 8 graaduren
- De componenten ‘baby’s en peuters’ en ‘schoolgaande kinderen komen beiden, indien mogelijk, op stage evenwaardig (50%-50%) aan bod.
- Aanbeveling:
 - => 2 gelijke delen + keuzedeel, bv:
 - een (derde) deel baby’s en peuters;
 - een (derde) deel schoolgaande kinderen;
 - een (derde) deel keuze tussen baby’s en peuters of schoolgaande kinderen in functie van interesse van de leerling en/of regionaal aanbod.

Opmerking: aanbod schoolgaande kinderen zal door uitrol decreet buitenschoolse opvang in de komende jaren steeds groter worden.

Mogelijke contexten

- Component baby's en peuters:
 - Groepsopvang baby's en peuters;
 - Dienst voor onthaalouders (o.w.v. ondersteuningskader: dus niet bij zelfstandige onthaalouders, wel als er omkadering is vanuit organisatie).
 - Bijkomende optie (prioritair voor leerlingen die doorstromen naar Se-n-se persoonsbegeleider):
 - Groepsopvang baby's en peuters met DOP (kwetsbare groepen) of inclusieve plaatsen;
 - Leefgroepen binnen de bijzondere jeugdzorg (0 tot 3 jaar);
 - Leefgroepen binnen de gehandicaptenzorg (0 tot 3 jaar);
 - Centra voor Kinderzorg en gezinsondersteuning (ambulante begeleiding & verblijf);
 - Pediatrische afdelingen in ziekenhuizen (maar ook specifieke en medische setting...)

Mogelijke contexten voor stage

- Component schoolgaande kinderen:
 - Kleuteropvang met kwaliteitslabel (voormalige initiatieven voor buitenschoolse opvang erkend door K&G en de initiatieven voor buitenschoolse opvang met attest van toezicht erkend door K&G);
 - Kwaliteitsvolle kinderopvang zonder label;
 - Locaties waar vrijetijdsactiviteiten worden georganiseerd voor kinderen binnen omkaderde settings (speelpleinwerking, vakantieopvang, gemeenten, school ...)
 - focus op buitenschoolse opvang,
 - focus op activiteiten met kwaliteitsvolle interactie met kinderen in de vrijetijdsbeleving;
 - focus op pedagogische competenties (geen bewaking of toezicht);
 - omkadering vanuit de organisatie en mentoren die stagebegeleiding op zich kunnen nemen.

Mogelijke contexten voor stage

– *Bijkomende optie (prioritair voor leerlingen die doorstromen naar Se-n-se persoonsbegeleider):*

- *Centra voor Kinderzorg en gezinsondersteuning (residentiële begeleiding)*
- *Leefgroepen binnen de jeugdhulp (3-12 jaar)*
- *Multifunctioneel centrum (dagopvang en verblijf)*
- *Schoolinternaten*

3. SRP Basiszorg en ondersteuning A: korte beschrijving

- Praktische richting met focus op:
 - het verwerven van logistieke en huishoudelijke competenties;
 - inoefenen van basisvaardigheden in functie van het **doorgroeien** naar een zorg- of welzijnsberoep:
 - Set van relevante competenties van de kinderbegeleider;
 - Set van relevante competenties van de verzorgende/zorgkundige.

- **Uitgangspunten:**

- de logistieke én indalende competenties van de kinderbegeleider en verzorgende/zorgkundige kunnen worden ingeoefend in contexten zorg en welzijn.
 - focus ligt op de **competenties** en het **contact** met doelgroepen.
 - mentor kan iemand zijn die de aan te leren taken ook uitoefent, maar niet per se dezelfde functie (logistiek assistent of huishoudhulp) heeft in de organisatie. Mentor moet weten hoe een taak op kwaliteitsvolle wijze wordt uitgeoefend.
- De stage is te verdelen over de contexten van **kinderen** (0-12 jaar) én de **volwassenen/ouderen met een zorgbehoefte** (+ 18 jaar).
- Aanbeveling:
 - Beide contexten/settings komen gelijkwaardig aan bod.

Stagevolume

- 16 graaduren
- Indien mogelijk komen beide contexten evenwaardig aan bod: **kinderen** (0-12 jaar) én **volwassenen/ouderen** met een zorgbehoefte.
- Mogelijke verdeling:
 - afhankelijk van de duur van de periode per setting, bv.:
 - 1/3 contact met kinderen;
 - 1/3 contact met volwassenen/ouderen met een zorgbehoefte;
 - 1/3 vrij in te vullen, rekening houdend met interesses leerlingen, regionale situatie...
 - het is de school die in samenspraak met de leerling en de situatie in de omgeving de setting kiest.

Mogelijke contexten

- Component kinderen:
 - Groepsopvang voor baby's en peuters
 - Dienst voor onthaalouders (o.w.v. ondersteuningskader: niet bij zelfstandige onthaalouders, wel als er omkadering is vanuit een organisatie)
- Opmerking:
 - *de overige contexten die staan vermeld voor de opleiding Opvoeding en begeleiding zijn mogelijk, maar worden prioritair voorbehouden voor de DA- opleiding.*

Mogelijke contexten

- Component volwassenen/ouderen met een zorgbehoefte:
 - Algemeen ziekenhuis
 - Psychiatrisch ziekenhuis
 - Universitair ziekenhuis
 - Revalidatieziekenhuis
 - Voorzieningen in de ouderenzorg (woonzorgcentra, beschut wonen, ...)
 - Voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg (psychiatrische verzorgingstehuizen)
- Opmerking:
 - *De overige contexten die staan vermeld voor de opleiding Gezondheidszorg zijn mogelijk, maar worden prioritair voorbehouden voor de DA- opleiding.*

Mogelijke contexten

- Samengevat:
 - De focus ligt op de residentiële ouderenzorg en opvang van kinderen (0 tot 3 jaar)
 - De setting van de buitenschoolse opvang en van de gezinszorg hoeven niet aan bod te komen in de derde graad Basiszorg en ondersteuning (prioritair voorbehouden voor Se-n-se en D/A)

4. SRP Assistentie in wonen, zorg en welzijn: korte omschrijving

- Praktische richting:
 - verwerven van logistieke en huishoudelijke competenties;
 - kennismaken met sectoren waarin de logistiek assistent in de zorg, de huishoudhulp of de medewerker kamerdienst aan de slag kunnen.

Stage

- **Uitgangspunten:**

- Belangrijk: competenties (logistieke taken) staan centraal.
- Idealiter lopen de leerlingen stage in de 3 settings waarbinnen ze logistieke taken kunnen uitvoeren
 - bij doelgroep kinderen
 - bij doelgroepen ouderen met een zorgbehoefte
 - In de horeca.
- Als stage in 3 settings niet mogelijk is, maken leerlingen **binnen de opleiding** kennis met de mogelijke settings.
- Mentor kan iemand zijn die de aan te leren taken ook uitoefent, maar niet noodzakelijk dezelfde functie (logistiek assistent of huishoudhulp) heeft in de organisatie. Mentor moet weten hoe taken op kwaliteitsvolle wijze wordt uitgeoefend.

- Jongeren lopen stage in een residentiële setting waar logistieke taken worden uitgevoerd:
 - Bij doelgroep kinderen (0-3jaar) OF bij doelgroep ouderen met een zorgbehoefte (nadruk ligt eerder op logistieke taken dan op profiel van zorgvragers).
 - Enkel stage lopen in de setting van de horeca is NIET mogelijk (Federale regelgeving).

Organisatie en stagevolume

- 16 graaduren
- Een residentiële setting waar logistieke taken worden uitgevoerd
- Aanbeveling
 - Als de regio het toelaat om in de drie settings (ouderen/volwassenen, kinderen en horeca) stage te lopen, is dit het meest ideale scenario.

Mogelijke contexten

- Component kinderen (residentiële setting) i.f.v. profiel logistiek assistent in de zorg:
 - Groepsopvang baby's en peuters;
 - Dienst voor onthaalouders (o.w.v. ondersteuningskader: dus niet bij zelfstandige onthaalouders, wel als er omkadering is vanuit de organisatie);
 - Centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning (residentiële begeleiding).
 - Opmerking: *andere settings zijn mogelijk, maar prioritair voorbehouden voor andere leerlingengroepen*

Mogelijke contexten

- Component volwassenen/ouderen met een zorgbehoefte i.f.v. profiel logistiek assistent:
 - Algemeen ziekenhuis
 - Psychiatrisch ziekenhuis
 - Universitair ziekenhuis
 - Revalidatie ziekenhuis
 - Revalidatiecentra
 - Voorzieningen in de ouderenzorg (woonzorgcentra, beschut wonen)
 - Voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg (psychiatrische verzorgingstehuizen)
 - Opmerking: *andere settings zijn mogelijk, maar prioritair voorbehouden voor andere leerlingengroepen*

Mogelijke contexten

- ‘Thuiscomponent’ in functie van huishoudhulp (facultatief):
 - Diensten voor gezinszorg
 - Beschut wonen
 - Begeleid wonen (o.a. assistentiewoningen)
 - Centra voor dagopvang
 - Dagverzorgingscentra (centra voor kortverblijf)
 - Alles - onder - één - dak woon- en leefprojecten
 - Herstel- en zorgverblijven
- Component kamerdienst (facultatief):
 - Logiesverstrekkende organisaties m.i.v. Herstel- en zorgverblijven

Vragen
???

Organisatorische aspecten van de leerlingenstage

Werken rond stage

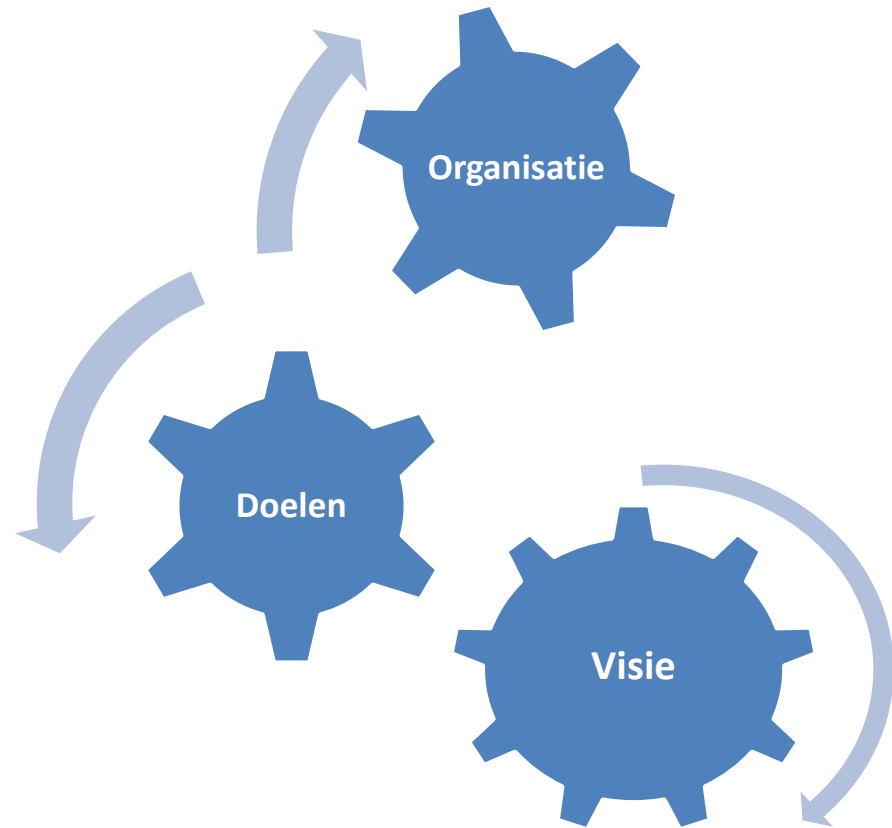
HOW?

OK
ONDERWIJS
KWALITEIT
Samen zorgen we ervoor

Schooleigen verwerking
nodig

Niet volledig

Wie wanneer wat doet,
kan verschillen van school

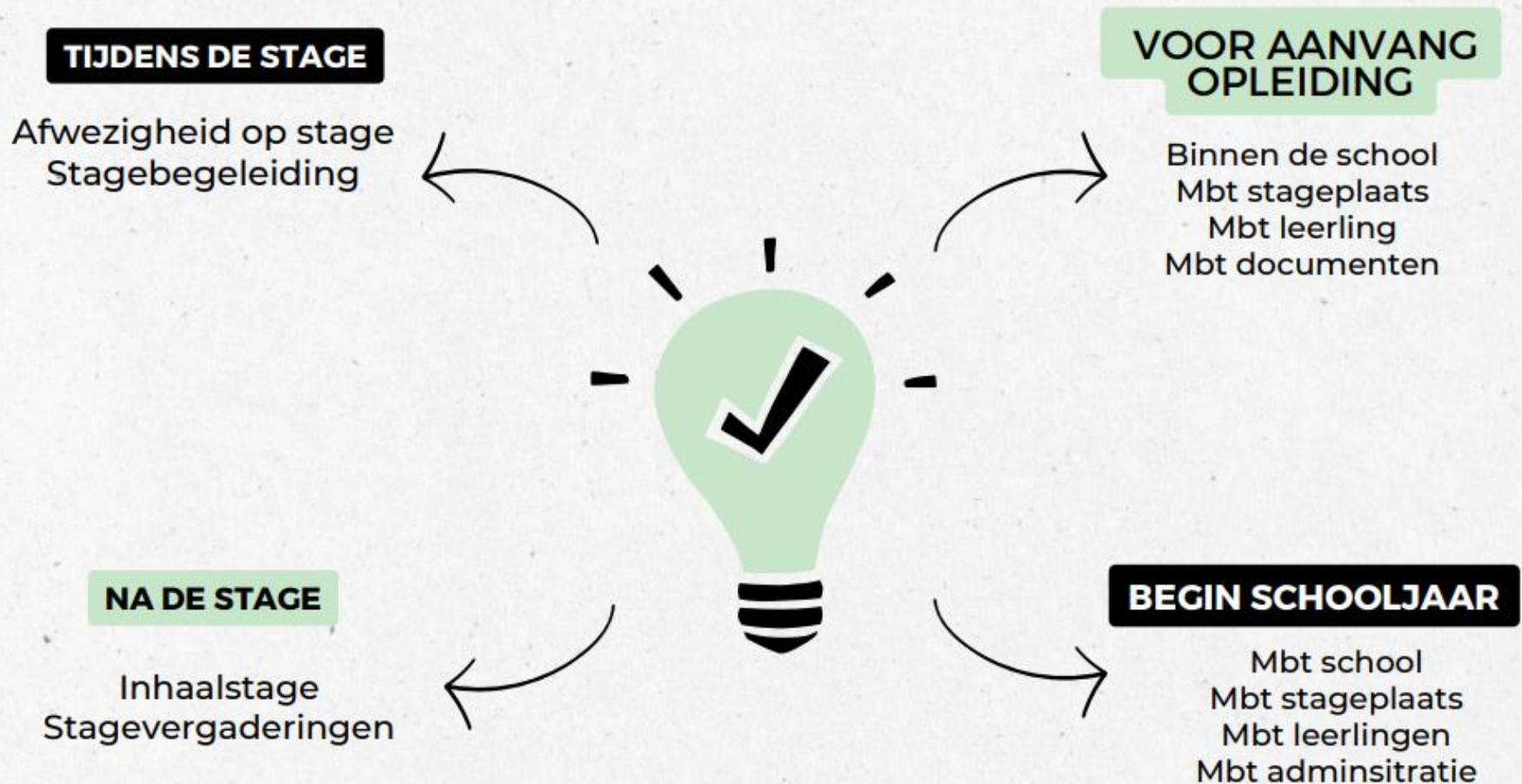

**Organisatorische aspecten
Pedagogische duiding**

ORGANISATORISCHE ASPECTEN LEERLINGENSTAGE

DOCUMENTEN

1. Voor aanvang opleiding

VOOR AANVANG
OPLEIDING

Binnen de school
Mbt stageplaats
Mbt leerling
Mbt documenten

1.1 Vooraf binnen de school

- Wie doet wat?
 - Directie
 - Stagecoördinator of verantwoordelijke
 - Vakgroep
- Stageplanning?
 - Alternierend? Blokstage (voorkeur)?
 - Les- en stageplanning?

1. Voor aanvang opleiding

VOOR AANVANG
OPLEIDING

Binnen de school
Mbt stageplaats
Mbt leerling
Mbt documenten

1.2 Vooraf mbt stageplaats

- Verzamelen van stageplaatsen
 - aandacht voor de stageplaats als krachtige **leeromgeving**.
 - aandacht voor stageplaatsen als krachtige **leefomgeving**
- Bepaling van stage-activiteiten op elke stageplaats
- Belangrijke afspraken, wensen vanuit stageplaats

1. Voor aanvang opleiding

1.3 Vooraf mbt leerling

- Te presteren uren per schooljaar - uren 50 of 60 min?
- In welke periodes loopt men stages?
- Binnen welke werkuren? Leerlijn? Elke studierichting?
- Respecteert men arbeidsregelgeving ivm arbeidstijd per dag?
- Arbeidskledij?
 - Wat is wenselijk? Waarom?
 - Hoeveel?
 - Onderscheid tussen leerlingen van verschillende opleidingen?
 - Voldoet de kledij aan de hygiënische vereisten?

1. Voor aanvang opleiding

VOOR AANVANG
OPLEIDING

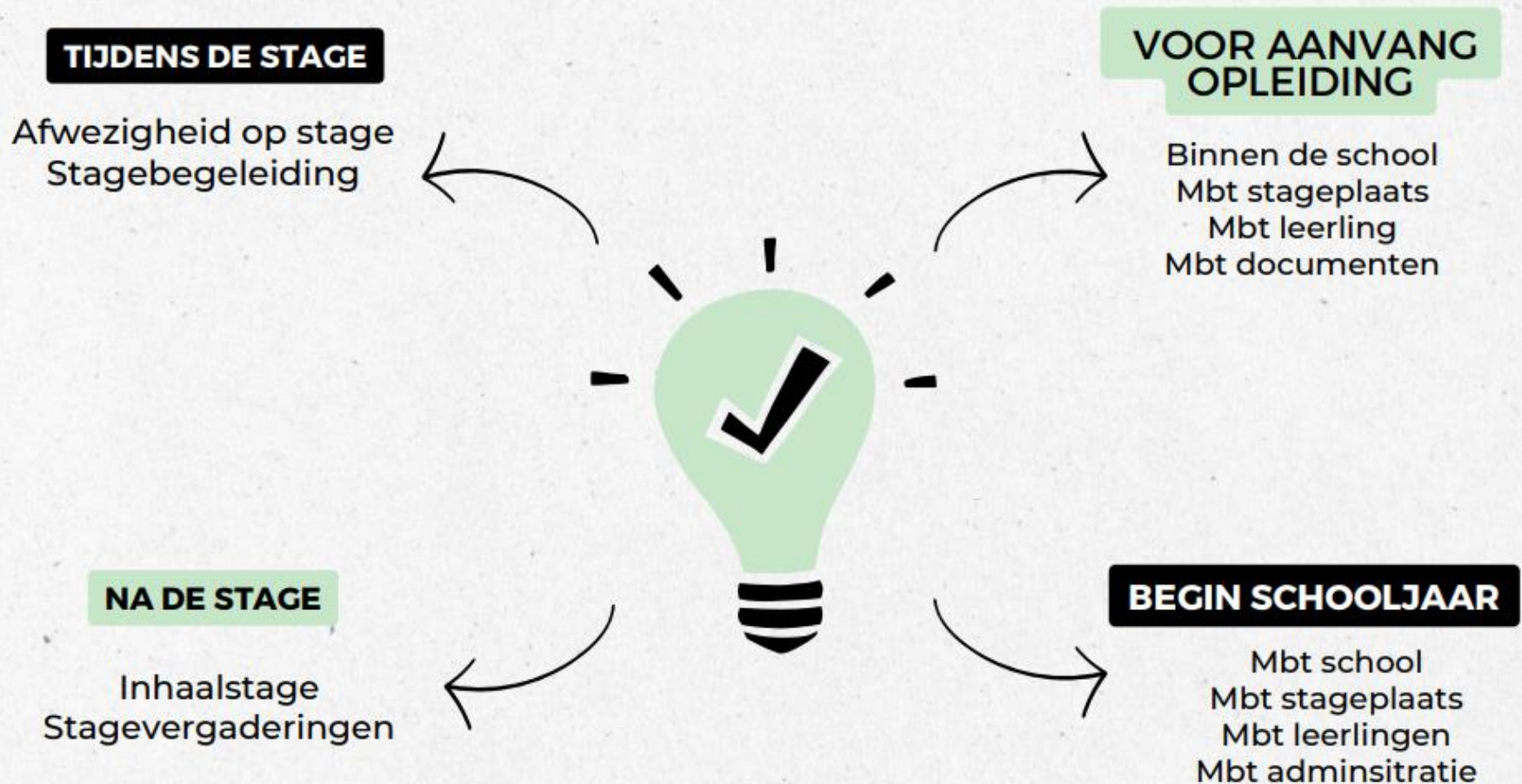
Binnen de school
Mbt stageplaats
Mbt leerling
Mbt documenten

1.4 Vooraf mbt uit te werken documenten

- Vanuit visie op stage
- Uitwerking schooleigen documenten
 - Stage-activiteitenlijst
 - Infobundel voor leerlingen, stageplaats, ...
 - ...

ORGANISATORISCHE ASPECTEN LEERLINGENSTAGE

DOCUMENTEN

2.Begin schooljaar

BEGIN SCHOOLJAAR

Mbt school
Mbt stageplaats
Mbt leerlingen
Mbt administratie

2.1 Mbt school

- Verdelen stagebegeleiders over de stageplaatsen
 - Uren stagebegeleiding
 - Continuïteit in leerling of in stageplaats?
 - Haalbaarheid ambt
 - Expertise en voorkeur stagbegeleider?

2.Begin schooljaar

BEGIN SCHOOLJAAR

Mbt school
Mbt stageplaats
Mbt leerlingen
Mbt administratie

2.2 Mbt leerlingen

- Verdelen leerlingen over de stageplaatsen
 - Criteria: bereikbaarheid, setting, voorkeur, continuïteit, doelen haalbaar,?
 - Data stageplaatsen bijhouden?
 - Veranderen van stageplaats mogelijk?
- Andere:
 - Informatie ouders en/of leerlingen - hoe?
 - Verdeling- aankoop arbeidskledij?
 - Medisch onderzoek organisatie?
 -

2.Begin schooljaar

BEGIN SCHOOLJAAR

Mbt school
Mbt stageplaats
Mbt leerlingen
Mbt administratie

2.3 Mbt stageplaats

- Wie verzorgt contacten? Welke leerling op stage komt, stagebegeleider,.....
- Wie is contactpersoon op stageplaats?
- Hoe wordt info aan stageplaats gegeven en verwachtingen geduid? Infomoment, mentorenavond, bundel,?
- Evaluatie stageplaats einde schooljaar?
-

2.Begin schooljaar

BEGIN SCHOOLJAAR

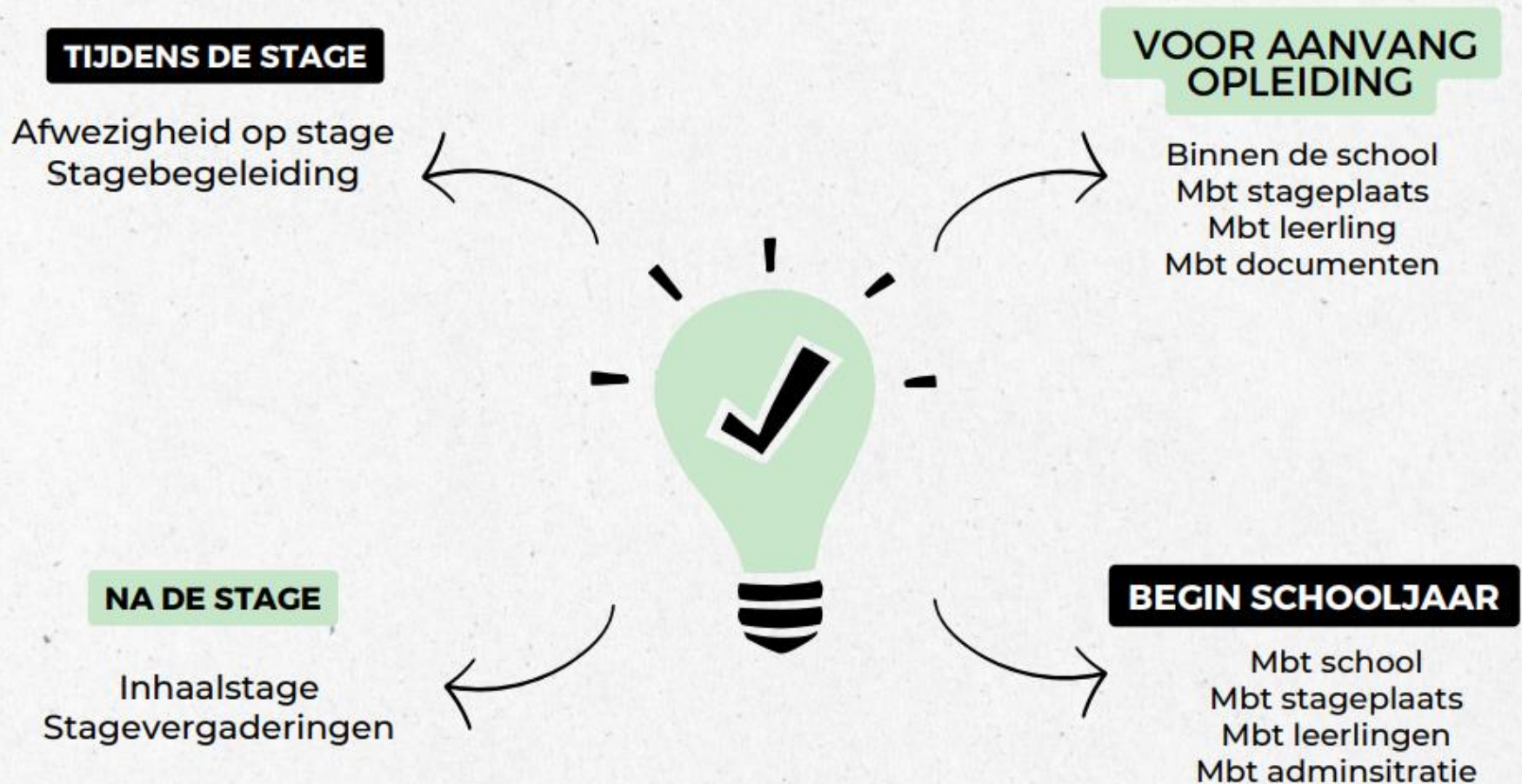
Mbt school
Mbt stageplaats
Mbt leerlingen
Mbt administratie

2.4 Mbt stagedocumenten

- Planning medische onderzoeken?
- Wie maakt stagecontracten op?
- Hoe wordt stage-administratie bewaard?
- Wie houdt stagedossier bij?
-
- Zie verder

ORGANISATORISCHE ASPECTEN LEERLINGENSTAGE

DOCUMENTEN

3. Tijdens de stage

3.1 Stagebegeleiding

- Tijdens stage: adequate stagebegeleiding vanuit een coachende houding
- Bewaken dat school/stagebegeleider steeds bereikbaar is
- Invulling: zie verder pedagogisch didactische duiding

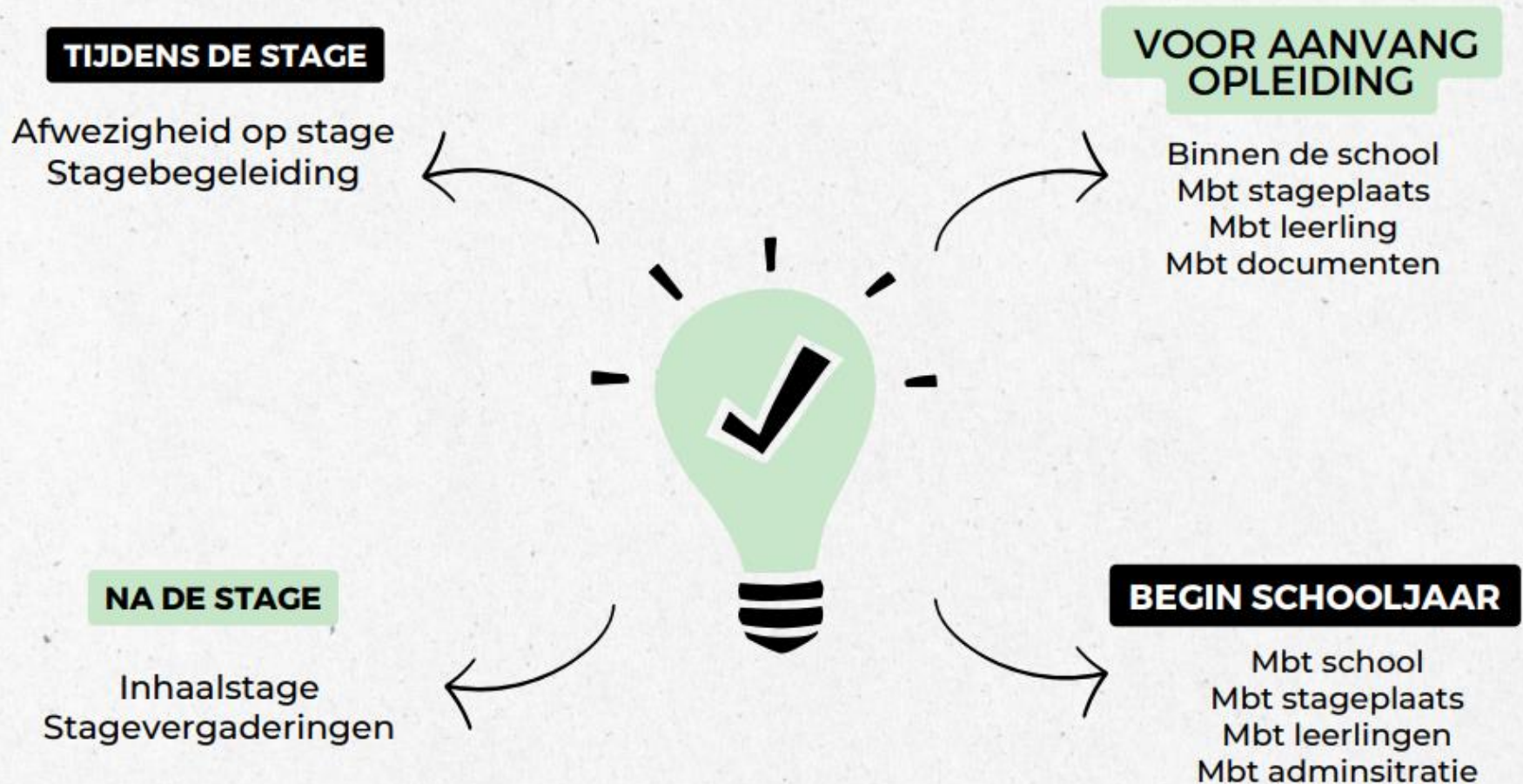
3. Tijdens de stage

3.2 Afwezigheid tijdens de stage

- Schoolreglement en arbeidsreglement
- Wanneer stage inhalen? Opnemen in schoolreglement.
Bv. elke dag inhalen ? Hoeft niet, kan
- Hoe omgaan met onwettige afwezigheden?
- Stage inhalen bij onwettige afwezigheden?
- Bij afwezigheid school, stageplaats en stagebegeleider verwittigen.

ORGANISATORISCHE ASPECTEN LEERLINGENSTAGE

DOCUMENTEN

4. Na de stage

NA DE STAGE

Inhaalstage
Stagevergaderingen

In de klas

- Ophalen van de documenten
- Bespreking en reflectie van de stage

4. Na de stage

4.1 Inhaalstage

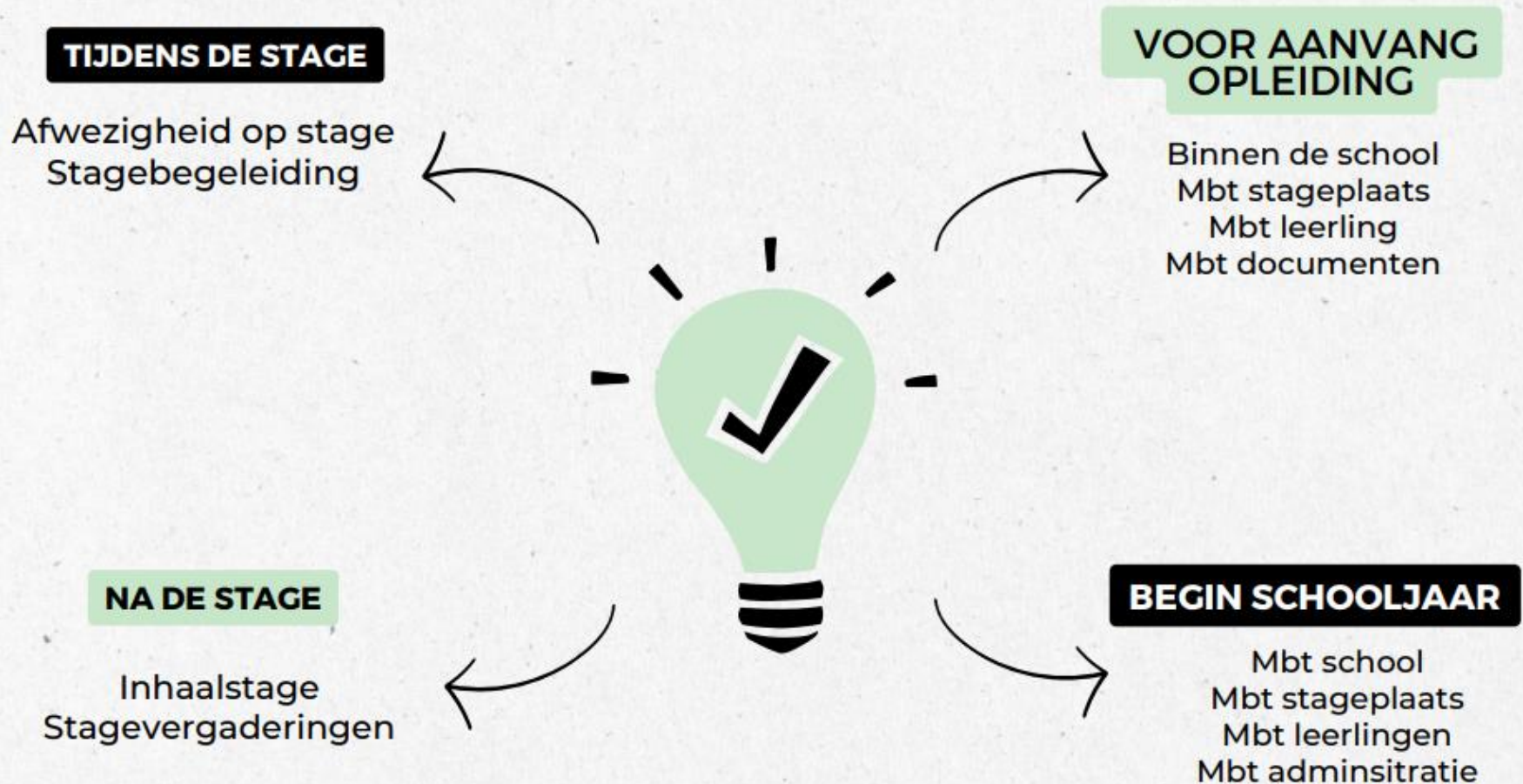
- School beslist zelf om al dan niet in te halen op basis specifieke context leerling
- Bij voorkeur tijdens stage
- Buiten voorziene periode: nieuwe stage-overeenkomst
- Adequate stagebegeleiding

4.2 Stagevergaderingen

- Bespreking individuele gegevens leerlingen
- Informatieve en praktische uitwisseling omtrent de stage.
- Reflecteren over stagewerking
- Voorafgaand aan klassenraad - adviezen

ORGANISATORISCHE ASPECTEN LEERLINGENSTAGE

DOCUMENTEN

5. Stage-administratie

5.1 Door de school

- DIMONA STG-aangifteplicht , zie [link](#)
- Verplichte arbeidsongevallenverzekering
- Indien nodig uit risico -analyse: voorafgaande gezondheidsbeoordeling
- Zending van leerlingenstages (zie omzendbrief [SO/2007/05.](#))

5. Stage-administratie

5.2 Verplicht

- Leerlingen-stageovereenkomst
- Bijlagen (ook verplicht)
 - de werkpostfiche
 - de lijst van gepersonaliseerde stageactiviteiten als verplicht onderdeel van de stageovereenkomst
 - (indien van toepassing) kopie van het formulier van de gezondheidsbeoordeling
 - de lijst van de stagiairs als gewerkt wordt met een raamovereenkomst

5. Stage-administratie

5.3 Andere verplichte documenten

- Voor meerderjarige leerlingen die stage lopen in de kinderopvang: model 2 van het [uittreksel uit het strafregister](#).
- Bij stages naar het buitenland de EER, IJsland, Lichtenstein, Noorwegen of Zwitserland, vraag je best het A1-attest aan.

Zie [Werken in het buitenland - Werkgevers \(A1-attest of Certificate of Coverage\) - Sociale Zekerheid \(socialsecurity.be\)](#)

5. Stage-administratie

5.4 Andere mogelijke documenten stagedossier

- Omzendbrief [SO/2002/09](#): geen omschrijving betreffende verplicht bij te houden documenten
- In lijst documenten die de onderwijsinspectie opvraagt voor doorlichting ([SO/2003/02](#)), is er enkel sprake van “stagedocumenten”. Je houdt dus best stage gerelateerde documenten bij gedurende 2 schooljaren.

5. Stage-administratie

5.5 Andere mogelijke documenten: de stagemap

- Tijdens de stage:
 - Steekkaart met persoonlijke gegevens
 - Stage-overeenkomst 3 exemplaren
 - Werkpostfiche
 - Kopies arbeidsgeneeskundig onderzoek
 - Urenfiche (dagelijks aftekenen)
 - Urenverantwoording/portfolio/activiteitenlijst
 - Feedbackbladen (voorzien van feed forward?)
 - Stage-evaluatieformulier
 - Stage-opdrachten/denkvrAGEN

5. Stage-administratie

5.5 Andere mogelijke documenten: de stagemap

- Na de stage:
 - Hoe documenten bezorgen op school?
 - Welke documenten bewaard op school en welke door de leerling?
 - Indien nodig documenten inhaalstage

